

Bokföringsnämndens budgetunderlag och verksamhetsplan för 2023–2025

Innehåll

Bokföringsnämndens budgetunderlag och verksamhetsplan för år 2023–2025	3
1 Bokföringsnämndens yrkande i sammandrag	3
2 Inledning	4
3 Yrkanden	5
3.1 Allmänt.....	5
3.2 Företagens digitalisering	5
3.3 Hållbarhetsrapportering.....	6
3.4 Förbättrad informationsgivning till företagen	7
4 BFN:s verksamhet	7
4.1 Utgångspunkter för BFN:s verksamhet.....	8
4.2 Digital inlämning av års- och koncernredovisningar och återanvändning av finansiell information	9
4.3 Arbete med normgivning	11
4.3.1 K-projektet	11
4.3.2 Företagens digitalisering	12
4.3.3 Övrigt normgivningsarbete	13
4.3.4 Ny lagstiftning påverkar verksamheten	15
4.4 Internationellt arbete	16
4.4.1 Finansiell rapportering	16
4.4.2 Hållbarhetsrapportering.....	17
4.5 En förbättrad informationsgivning till företagen	18
4.6 Övrigt arbete.....	19
5 Lokalbehov.....	19
6 Kompetensförsörjning.....	19

Dnr 2022:7

2022-02-18

Bokföringsnämndens budgetunderlag och verksamhetsplan för år 2023–2025

1 Bokföringsnämndens yrkande i sammandrag

Begäran om anslag utgår från tillgängliga anslagsuppgifter i systemet Hermes.

Tabell 1 Anslagsredovisning	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Anslag 02:1:13	13 782	13 907	14 063	14 227	14 393
Ingående överföringsbelopp	320	413	417		
Disponibelt belopp	14102	14 320	14 480	14 227	14 393
Anslagssparande/ kredit	-413	-417			
Ej utnyttjat anslag	-2 451	-145			
Anslag tillägg (se tabell 2)			1 500	1 500	1 500
Totala utgifter	11 238	13 758	15 980	15 727	15 893

Tabell 2 Anslag tillägg	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Beräknat	2024 Beräknat	2025 Beräknat
Företagens digitalisering (se 3.2)			500	500	500
Hållbarhetsrapportering (se 3.3)			500	500	500
Förbättrad information till företagen (se 3.4)			500	500	500
Summa anslag tillägg			1 500	1 500	1 500

Enligt förordning om instruktion för Bokföringsnämnden ska myndigheten inte tillämpa 2 och 3 kap. kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Det innebär att BFN inte erhåller finansiering av anläggningstillgångar. Detta budgetunderlag innehåller av det skälet inte någon tabell över verksamhetsinvesteringar.

2 Inledning

Regeringens övergripande mål för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag.¹ I det ligger bl.a. att skapa enklare förutsättningar för mindre företag att verka och växa och att digitala tjänster bidrar positivt till förenkling för företagare.

En av förutsättningarna för det är att det finns moderna och ändamålsenliga redovisningsregler som beaktar digitaliseringen och som skapar ordning och reda, jämförbarhet och transparens och därmed sunda villkor och fungerande konkurrens.

BFN är statens expertorgan på redovisningsområdet och ansvarar för att utveckla god redovisningssed för mer än en miljon företag och andra organisationer. Det gör vi bl.a. genom att ge ut regelverk för företag och andra organisationers redovisning, lämna information till företag, delta i utredningar och bistå regeringskansliet i redovisningsfrågor. BFN leds av en nämnd som är sammansatt av personer som representerar olika samhällsintressen.

Ändamålsenliga redovisningsregler har betydelse på ett flertal områden, bl.a. för beskattning, olika typer av ekonomiska beslut, borgenärsskydd, ekobrottsutredning och inhämtande av information för statistikändamål såsom nationalräkenskaperna.

Myndighetens verksamhet kan därmed bidra till regeringens näringspolitik och till att företagen kan beskattas korrekt.

BFN:s bedömning är att det med relativt begränsade medel skulle vara möjligt att genomföra påtagliga och konkreta förenklingar för företagen genom en mer tidsenligt normering, särskilt inom de delar av ett företags administration som påverkas av digitaliseringen. Detta kan antas leda till betydande samhällsekonomiska vinster.

I det följande beskriver vi det normgivningsarbete som behöver bedrivas, andra områden som är angelägna att prioritera och vilka områden som inte kan prioriteras.

¹ Prop. 2021/22:1

3 Yrkanden

3.1 Allmänt

BFN har i tidigare års budgetunderlag yrkat anslag för arbete med taxonomier för digitala årsredovisningar. I budgetpropositionen för år 2021 har anslaget för BFN ökat med 3 miljoner kronor från och med år 2021. Ökningen avser arbete med taxonomier för års- och koncernredovisningar samt teknisk support avseende dessa.

En omställning till de förutsättningar som det ökade anslaget ger har inletts under år 2021 och fortsätter under år 2022.

I budgetunderlaget för åren 2023–2025 yrkas de ytterligare resursförstärkningar som framgår av de följande avsnitten.

3.2 Företagens digitalisering

Företagen lägger omfattande resurser på system för löpande bokföring och arkivering. Samtidigt medger digitaliseringen stora möjligheter att förenkla och effektivisera denna administration. Detta är en process som pågår i allt högre takt och som i delar inte har en tydlig förankring i gällande lagstiftning och normgivning.

Ett exempel på att nuvarande regler inte följt den tekniska utvecklingen gäller förutsättningarna för att upprätta och lagra grunduppgifter om affärshändelser. Regler om upprättande och lagring av exempelvis verifikationer tar sikte på formen för förvaring snarare än förutsättningarna för att överföra och lagra information digitalt på ett säkert sätt.

Det är svårt att göra en bedömning av omfattningen på de samhällsekonomiska vinster som kan uppstå om nuvarande regler anpassas till den tekniska utvecklingen. Svenskt Näringsliv har i en rapport konstaterat att endast kostnaden för att arkivera räkenskapsinformation i pappersform uppgår till 3,9 miljarder kronor per år.² Användning av obrutna digitala kedjor och automatiserade processer kan alltså sammantaget antas leda till betydande vinster för företag och myndigheter. Till det kommer att ökad klarhet om vad gällande rätt medger i form av digitalisering är av stort värde för företagen.

För att regeringens målsättning med näringslivspolitikerna ska kunna realiseras även inom BFN:s ansvarsområde behövs en normgivning som bättre knyter an till digitaliseringen.

BFN:s arbete har under flera år fokuserat på boksluts- och årsredovisningsfrågor. Med nuvarande resurser är det svårt att parallellt utveckla normgivningen inom

² Företagens kostnader för att bevara räkenskapsinformation i pappersformat, Trinovo Consulting 26 mars 2021.

löpande bokföring och arkivering, trots att området har potential för förenkling och effektivisering genom digitalisering.

En särskild utredare har lämnat förslag om hur bokföringslagen kan anpassas till ny teknik. Utredaren bedömer att modernare och enklare regelverk kan leda till både minskade kostnader och mindre administration för företagen och att detta ligger i linje med regeringens målsättning om enklare företagande.³ BFN har inlett ett arbete inriktat på en uppdatering av gällande regelverk genom att ta in en extern rapport.

Det är angeläget att BFN ges möjlighet att anpassa normgivningen till ny lagstiftning och den pågående tekniska utvecklingen. För detta arbete behövs en varaktig anslagsförstärkning på 500 tusen kronor.

3.3 Hållbarhetsrapportering

Frågor om miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption får en allt större plats i regeringens politik och i diskussioner om företagets verksamhet och styrning. Företagens agerande i dessa avseenden kommuniceras ofta i en hållbarhetsrapport.

År 2016 kompletterades årsredovisningslagen med nya regler om hållbarhetsrapportering.⁴ Bestämmelserna grundar sig på ett genomförande av ett EU-direktiv med innebörd att vissa stora företag och koncerner i sina års- och koncernredovisningar ska tillhandahålla icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy.⁵

Förändringstrycket är stort och det pågår sedan år 2021 en förhandling i europeiska rådet om ett nytt direktiv om hållbarhetsrapportering. Det kommande direktivet utgör ett led i genomförandet av den gröna europeiska given och innebär en omvälvande förändring på redovisningsområdet. Kopplat till direktivet kommer en privaträttslig organisation⁶ att ta fram redovisningsstandarder som ska införas av EU-kommissionen genom s.k. delegerade akter. Arbetet med att ta fram standarder och det efterföljande införlivandet i EU-rätten kommer ställa krav på att nationella redovisningsnormgivare engagerar sig i det europeiska arbetet med att ta fram redovisningsstandarder för hållbarhetsrapportering.

Det är naturligt att BFN engagerar sig i arbetet med hållbarhetsrapportering men graden av engagemang behöver bedömas i ljuset av hur förhandlingarna om det nya direktivet fortskrider och regeringens bedömning av i vilken grad BFN bör engagera

³ SOU 2021:60.

⁴ Prop. 2015/16:193.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy.

⁶ European Financial Reporting Advisory Group, EFRAG.

sig. För närvarande bedöms att det för arbete med hållbarhetsrapportering behövs en varaktig anslagsförstärkning på 500 tusen kronor.

3.4 Förbättrad informationsgivning till företagen

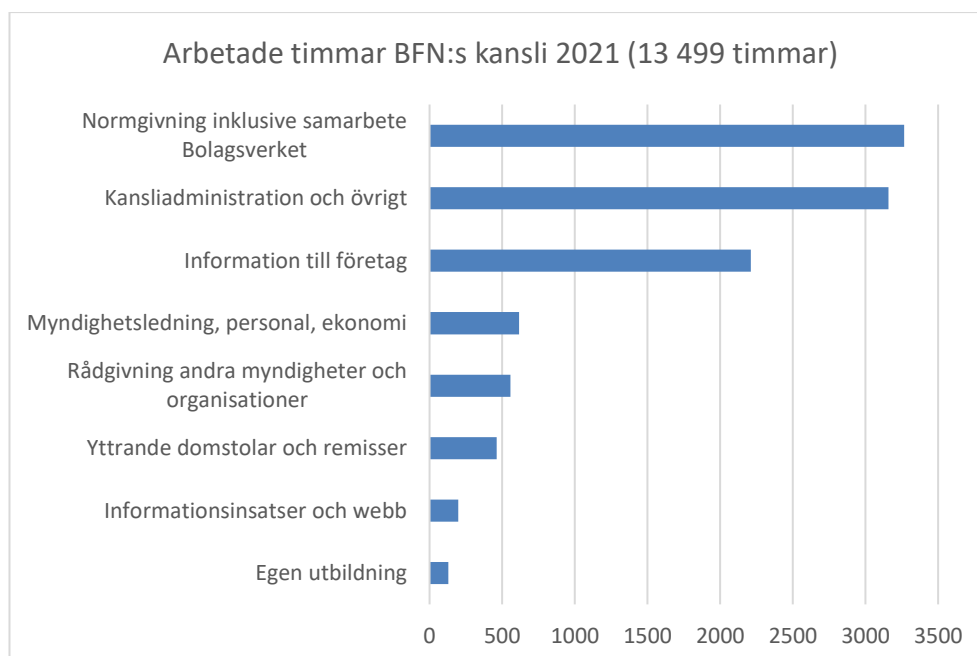
En av regeringens prioriteringar är att skapa förutsättningar för mindre företag att verka och växa. I detta ligger bl.a. att färre företag ska uppleva regler som tillväxthinder. Ett sätt att möta det målet är att informera om vilka redovisningsregler som finns och hur de ska tillämpas. Behovet av information är betydande och ökar fortlöpande allteftersom antalet företag ökar. Det är angeläget att BFN har hög tillgänglighet och kan modernisera och effektivisera informationsgivningen till företagen.

För informationsgivningen behövs ett resurstillskott på 500 tusen kronor per år. I annat fall kommer det inte att vara möjligt att anpassa arbetet med informationsgivning på det sätt som har beskrivits ovan.

4 BFN:s verksamhet

I avsnittet beskrivs utgångspunkterna och förutsättningarna för BFN:s verksamhet, utvecklingen av denna och områden som bedöms som strategiskt viktiga under de kommande åren.

Under år 2021 har arbetade timmar fördelats enligt diagrammet.

4.1 Utgångspunkter för BFN:s verksamhet

I Sverige finns drygt 1,2 miljoner aktiva företag⁷ som ska upprätta bokföring och årsbokslut eller årsredovisning i enlighet med redovisningslagstiftningen och god redovisningssed. Det finns också ett stort antal företag och andra organisationer som därutöver ska upprätta koncernredovisning.

Merparten av svensk näringsverksamhet bedrivs i aktiebolag. Behovet av ändamålsenliga redovisningsregler är därför särskilt stort i fråga om aktiebolag och det finns betydande samhällsekonomiska vinster att göra. År 2012 uppgick företagens kostnader för att upprätta bokföring och offentlig redovisning samt bevara dessa uppgifter till 20 miljarder kronor.⁸ BFN känner inte till någon mer aktuell information. Däremot är det känt att antalet aktiebolag under en lång följd av år har ökat och nu uppgår till ca 680 000 (att jämföra med 370 000 för tio år sedan).

Redovisningen har till syfte att utgöra underlag för företagens ekonomiska beslut och används av företagen och deras intressenter såsom kreditgivare, aktieägare och anställda. I noterade bolag har den offentliga redovisningen en särskild betydelse för investerares beslut och för kapitalmarknadens funktionssätt. Redovisningen används också för statistikinhämtning, t.ex. för nationalräkenskaperna.

I aktiebolag och ekonomiska föreningar är årsredovisningen viktig för borgenärernas skydd, bl.a. därför att den gör det möjligt att sätta upp gränser för vad aktieägare och medlemmar kan få del av genom vinstutdelning eller på annat sätt. I stiftelser är årsredovisningen ofta det enda underlaget för en oberoende granskning av stiftelsens skötsel och ändamålsuppfyllelse.

Av särskilt stor betydelse är att en ordnad och rättvisande redovisning utgör en förutsättning för att företag ska kunna beskattas korrekt. Redovisningens kvalitet har också stor betydelse för möjligheten att utreda misstankar om ekonomiska oegentligheter, däribland skatte- och borgenärsbrott.

Att det finns ett fungerande system för företagens redovisning har alltså betydelse på flera olika sätt. Det bidrar sammantaget till ett sunt och väl fungerande näringsliv och till en korrekt beskattning. Eftersom redovisningslagstiftningen är allmänt hållen och endast utgör ett ramverk förutsätter lagstiftningen att det finns kompletterande normgivning som anger vad som är god redovisningssed.

Det är mot den bakgrunden som BFN:s uppdrag ska ses. BFN är statens expertorgan på redovisningsområdet och ansvarar för utvecklandet av god redovisningssed. Detta görs framför allt genom att nämnden utarbetar normer (allmänna råd) på redovisningsområdet och informerar om dessa och andra redovisningsfrågor.

⁷ SCB:s allmänna företagsregister

⁸ Bedömningen utgår från Tillväxtverkets rapport Utvecklingen av företagens administrativa kostnader 2010–2012.

Som framgått ovan uppgick företagens kostnader för att upprätta bokföring och offentlig redovisning samt bevara dessa uppgifter år 2012 till mer än 20 miljarder kronor om året. Sedan den mätningen gjordes har – som framgått ovan – antalet aktiebolag nästan fördubblats.

Det förhållandevis omfattande arbete som företagen behöver lägga på bokföring och redovisning gör det angeläget att de redovisningsnormer som finns är ändamåls-
enliga, anpassade till modern teknik och till näringslivets behov och att de är enkla
att tillämpa. Det är också viktigt att normgivningen för andra bokföringsskyldiga än
näringsidkare – såsom ideella föreningar och stiftelser – hålls aktuell på motsvarande
sätt. Detta är aspekter som BFN söker tillgodose inom ramen för sitt arbete. Arbetet
ställer krav på en kontinuerlig analys och bedömning av effekterna av näringslivets
förändringar, ny teknik samt de regelförändringar som sker nationellt och
internationellt.

BFN fullgör sina uppgifter inte bara genom normgivning. Därutöver tillhandahåller
BFN allmän information om bokföring och redovisning. Vidare svarar BFN:s
handläggare på allmänhetens enskilda frågor, framställda via telefon eller e-post.

BFN bedömer att myndighetens verksamhet bidrar i stor utsträckning till regeringens
näringspolitik och till att företagen kan beskattas korrekt.

4.2 Digital inlämning av års- och koncernredovisningar och återanvändning av finansiell information

Bakgrund

Bolagsverket tar emot mer än en halv miljon årsredovisningar varje år. Dessa
innehåller sammanfattande information om merparten av den näringsverksamhet som
bedrivs i landet.

I flera olika sammanhang framhålls behovet av digitaliserad finansiell information.
Sålunda uppmanas medlemsstaterna i ingressen till EU:s redovisningsdirektiv att
utveckla elektroniska system för offentliggörande som gör det möjligt för företag att
lämna redovisningsuppgifter, inklusive lagstadgade finansiella rapporter, endast en
gång och i en form som låter flera användare enkelt ta del av och använda
uppgifterna.

Regeringen har i olika sammanhang anfört att digitala tjänster bidrar positivt till
förenkling för företagare. Det anses bl.a. att möjligheten att lämna in
årsredovisningar digitalt till Bolagsverket bidrar till att minska företagens
uppgiftsbörda och effektivisera myndigheters och näringslivets
informationshantering.⁹

⁹ Prop. 2019/20:1 utg.omr. 24.

Regeringens uppdrag till Bolagsverket m.m.

Under år 2016 fick Bolagsverket i uppdrag av regeringen att införa en digital tjänst för inlämning av årsredovisningar.¹⁰ Uppdraget slutredovisades i mars 2018.¹¹ Samma månad fick Bolagsverket ett nytt uppdrag att utveckla tjänsten till att omfatta alla företagsformer som offentliggör sin årsredovisning genom att skicka den till Bolagsverket.¹² Uppdraget slutredovisades den 31 mars 2021.¹³

Bolagsverket lämnade den 19 januari 2021 in en hemställan till regeringen om obligatorisk digital ingivning av årsredovisningar för vissa aktiebolag. Regeringen beslutade den 22 december 2021 att en särskild utredare ska ta ställning till hur en skyldighet att upprätta och ge in års- och koncernredovisningen i ett elektroniskt format bör utformas och vilka företag som bör omfattas.¹⁴

Genom en digital lösning för inlämning av redovisningshandlingar ska finansiell information enkelt kunna lämnas vid ett enda tillfälle för att sedan kunna återanvändas av myndigheter och andra intressenter. Uppdragen genomförs i samarbete med BFN, Finansinspektionen, Skatteverket och Statistiska centralbyrån (SCB), och i dialog med bl.a. Ekonomistyrningsverket och Riksarkivet.

Sedan mars 2018 kan aktiebolag som tillämpar BFN:s regelverk Årsredovisning i mindre företag (K2) ge in sin årsredovisning till Bolagsverket med stöd av en e-tjänst. Från våren 2019 är det även möjligt för aktiebolag som tillämpar regelverket Årsredovisning och koncernredovisning (K3) att lämna in sin årsredovisning digitalt. Från våren 2021 kan även en koncernredovisning lämnas in på motsvarande sätt.

För att kunna lämna finansiella uppgifter digitalt fordras taxonomier, dvs. en systematisering och klassificering av begrepp för ett specifikt ändamål, såsom en årsredovisning. Tillsammans med formatet för den tekniska lösningen bildar begrepp och taxonomier de standarder som utgör grunden för en digitaliserad infrastruktur. Taxonomierna spelar därmed en avgörande roll för att system för digital inlämning av redovisningshandlingar ska fungera; utan en ändamålsenlig organisation för förvaltningen av taxonomierna, kommer ett system för digital inlämning av års- och koncernredovisningar i förlängningen inte att fungera. Det kommer inte heller att vara möjligt att utveckla tjänsten vidare inom andra myndighetsområden.

Utveckling och förvaltning av taxonomier samt teknisk support avseende dessa har hanterats inom ramen för Bolagsverkets uppdrag. I sin slutrapport har Bolagsverket rekommenderat att en gemensam förvaltning av basbegrepp som härrör från företagets verksamhet görs inom ramen för den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen, grunddatadomän företag. Informationsutbyte och förvaltning av

¹⁰ N2016/04957/SUN.

¹¹ AD 1492/2016.

¹² N2018/02033/FF.

¹³ AD 637/2018.

¹⁴ Bolaget som brottsverktyg (dir 2021:115).

basbegrepp förläggs därmed inom ramen för den gemensamma digitala infrastrukturen under DIGGs infrastrukturansvar och Bolagsverkets föreslagna ansvar för grunddatadomän företag.

BFN:s arbete

BFN deltar i arbetet med taxonomier eftersom dessa till stor del grundar sig på BFN:s redovisningsnormering och ligger nära nämndens sakkunskap i övrigt. Arbetet med taxonomierna har därför ett naturligt samband med nämndens arbete.¹⁵ Samtidigt är arbetet med taxonomier starkt kopplat till Bolagsverkets tjänst som används för ingivning av års- och koncernredovisningar.

Inom ramen för den övergripande struktur för utveckling och förvaltning av begrepp och taxonomier som Bolagsverket rekommenderar avser BFN, i sin roll som normgivande myndighet på redovisningsområdet, att fortsätta arbeta med de begrepp och taxonomier som kopplar till de regelverk som nämnden har ansvar för. BFN:s deltagande och ansvar i arbetet förväntas, över tid, att öka.¹⁶

BFN samarbetar med Bolagsverket och övriga berörda aktörer i linje med vad BFN har rapporterat till regeringen med anledning av regeringsuppdrag i regleringsbrev för budgetåret 2021.

4.3 Arbete med normgivning

4.3.1 K-projektet

Normgivningens struktur

Redovisningslagstiftningen, framför allt bokföringslagen och årsredovisningslagen, är utformade som ramlagar inom vilka god redovisningssed utvecklas.

Företagens administrativa börda hålls nere om reglerna om hur exempelvis ett årsbokslut eller en årsredovisning upprättas är tydliga och konkreta. Ett sätt att åstadkomma detta är att ge ut samlade regelverk för bokföring, årsbokslut, årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning.

BFN har under flera år arbetat med en modernisering och förenkling av nämndens normgivning avseende årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning. Regelverken kompletteras, när det är lämpligt, med vägledningar som kommenterar och ger exempel på hur reglerna kan tillämpas.

¹⁵ SOU 2015:8.

¹⁶ Se BFN:s återrapportering av regeringsuppdrag Dnr 2021:49.

BFN har därvid tagit fram fyra separata kategorier av regelverk (K1–K4). Något förenklat kan sägas att K1 är avsett för de allra minsta företagen, medan K4 är avsett för noterade företag.

Status i normgivningsarbetet

BFN har K-regelverk för så gott som samtliga företag. Det saknas dock bl.a. ett regelverk för sådana handelsbolag som får upprätta ett förenklat årsbokslut. BFN ser det som angeläget att K-regelverken är heltäckande. Trots att det har gått mer än 15 år sedan redovisningslagstiftningen ändrades kan uppskattningsvis 40 000 handelsbolag fortfarande inte tillämpa de förenklade reglerna, eftersom normgivning från BFN saknas. Arbetet med det regelverket förutsätter, enligt BFN:s bedömning, att det görs vissa ändringar i skattelagstiftningen. Skatteverket kommer – baserat på en principskiss till framtida normgivning som har tagits fram av BFN under 2021 – att ta fram ett förslag till lagändring.

BFN avser att fortsätta en dialog med Skatteverket under år 2022 med inriktning att ett förslag till lagändring ska lämnas till regeringen.

I samband med att nya och ändrade K-regelverk tillämpas uppkommer frågor kring regelverkens praktiska tillämpning. Sådana frågor kan delvis hanteras genom informationsinsatser. Det är emellertid tydligt att vissa delar av K-regelverken behöver ses över. BFN gör en förteckning över enskilda sakfrågor som behöver åtgärdas. Förteckningen har med åren blivit allt längre. K-regelverken behöver även utvärderas på ett allmänt plan. Sammantaget innebär detta ett mycket omfattande arbete som i förlängningen också kan påverka arbetet med taxonomier (se 4.2.2).

BFN har under år 2020 inlett arbetet med en utvärdering av K-regelverken. Arbetet är omfattande och kommer att ta stora resurser i anspråk under åren 2022 och 2023. Projektet bedrivs med inriktning på att det ska kunna slutföras under år 2023.

4.3.2 Företagens digitalisering

Översyn av regler om löpande bokföring och arkivering

Företagen lägger omfattande resurser på system för löpande bokföring och arkivering. Samtidigt ger digitaliseringen stora möjligheter att förenkla och effektivisera denna administration. Detta är en process som pågår i allt högre takt och som i delar inte har en tydlig förankring i gällande lagstiftning och normgivning.

En särskild utredare har lämnat förslag till hur bokföringslagen kan anpassas till ny teknik.¹⁷

¹⁷ SOU 2021:60.

För att regeringens målsättning med näringslivspolitikerna ska kunna realiseras även inom BFN:s ansvarsområde behövs en normgivning som bättre knyter an till digitaliseringen. Dessa ändringar behöver ta hänsyn till såväl planerade ändringar av redovisningslagstiftningen som ändringar föranledda av den tekniska utvecklingen i övrigt.

BFN:s arbete har under flera år fokuserat på boksluts- och årsredovisningsfrågor. Med nuvarande resurser är det svårt att även utveckla normgivningen inom löpande bokföring och arkivering, trots att området har potential för förenkling och effektivisering genom digitalisering.

BFN har deltagit med en expert i den utredning som regeringen har tillsatt om bl.a. modernisering av bokföringslagen. BFN har även inlett arbete med en kartläggning av behov av ändringar i redovisningsnormgivningen. Med nuvarande resurser är det svårt att bedöma när arbetet kan slutföras (se 3.2). Det är emellertid uppenbart att de ändringar som behöver göras som en följd av ändrad lagstiftning och de ändringar som behöver göras i övrigt i möjligaste mån behöver samordnas.

Kryptoteknik

Sedan ett antal år förekommer betalningsmedel i form av kryptotillgångar, ofta kallat kryptovaluta. BFN får frågor om hur kryptotillgångar ska redovisas och frågeställningen aktualiseras också i det internationella samarbetet. Det kan finnas anledning att BFN uttalar sig i frågan.

Olika former av kryptoteknik kan även användas för att tidsstämpla och förändringsskydda digital information. Kryptoteknik kan t.ex. appliceras på transaktioner, verifikationer eller sammanställningar. Detta innebär att tekniken kan användas i syfte att öka tillförlitligheten vid löpande bokföring och arkivering.

BFN behöver analysera områdena närmare och har påbörjat detta arbete genom att upphandla en konsultrapport avseende redovisning av kryptotillgångar.

4.3.3 Övrigt normgivningsarbete

Åtgärder med anledning av pandemin

Regeringen har under pandemin infört en rad stödåtgärder för att underlätta för de företag som drabbas ekonomiskt av den pågående pandemin. Stödåtgärderna har förlängts ett antal gånger. Flera av de åtgärder som genomförs väcker frågor om hur olika stöd ska redovisas. BFN har under år 2020 bl.a. gett ut ett särskilt allmänt råd om redovisning av coronarelaterade stöd samt informerat om olika redovisningsfrågor som väcks som en följd av pandemin. Det allmänna rådet har uppdaterats under år 2021.

BFN har beredskap att även under år 2022 arbeta med samråd, remisser, kompletterande normgivning och informationsgivning med anledning av pandemin.

Reform av referensräntor

Referensräntor används i finansiella avtal som är knutna till en rörlig ränta och är tänkta att återspegla de räntor som banker betalar när de lånar ut pengar till varandra. Som förkortning används IBOR (Interbank Offered Rate). En referensränta som används på den svenska finansmarknaden är STIBOR (Stockholm Interbank Offered Rate). I ett finansiellt avtal kan en räntenivå utgå från STIBOR med viss löptid med tillägg för en viss procentsats.

Under finanskrisen uppmärksammades brister i IBOR-räntorna, bl.a. att räntenivån kan manipuleras. Internationella reformer av referensräntorna har lett fram till en utveckling av alternativa referensräntor. Inom EU administrerar ECB ett system för Euro Short-term Rate (€STR). Referensräntor publiceras sedan oktober 2019.

En uppskattning är att det finns utestående finansiella instrument som stödjer sig på STIBOR uppgående till 60 000 miljarder kronor¹⁸. I vilken utsträckning företag som tillämpar BFN:s normgivning hanterar finansiella instrument som är kopplade till referensräntor som kommer att fasas ut eller reformeras går inte att bedöma, annat än att det kan antas förekomma i en inte obetydlig omfattning.

Effekterna av reformen av referensräntor behöver hanteras i redovisningen. Det kan f.n. inte bedömas hur stort behovet av ändrad normgivning är. BFN har beslutat att avvakta med ytterligare åtgärder.

Biologiska tillgångar

BFN har inte publicerat några regler som specifikt tar upp redovisning av biologiska tillgångar. Mot bakgrund av frågor som kommit in till BFN och de speciella förhållanden som gäller växande gröda behöver frågan analyseras och behov av kompletterande normgivning behöver övervägas. Området är komplext och inrymmer en rad olika företeelser såsom växande gröda, skog och djur i jordbruk.

BFN behöver analysera området närmare och har hållit samråd med flera berörda organisationer. En upphandling av en konsultrapport kommer att genomföras under år 2022.

¹⁸ Se FI Analysis, Reference rates are changing (No. 14). Beloppet är uttryckt som "billions".

4.3.4 Ny lagstiftning påverkar verksamheten

Allmänt

I BFN:s uppdrag ligger också att medverka vid utformningen av lagstiftning som senare fylls ut genom nämndens normgivning. Att BFN deltar i utredningsskedet leder till sammanhållna, ändamålsenliga och moderna regelverk.

Mot bakgrund av den nära kopplingen mellan lagstiftning och BFN:s normgivning föranleder varje ändring i redovisningslagstiftningen – och ofta även ändringar i skattelagstiftningen – ett behov av analys och anpassning av BFN:s kompletterande normgivning. Både BFN och Regeringskansliet har nytta av att BFN involveras i lagstiftningsarbetet i ett tidigt skede.

BFN ser det som naturligt att nämnden bidrar i detta arbete så långt det är möjligt.

Redovisningsutredningen

Ett EU-direktiv som reglerar bl.a. aktiebolagens årsredovisning och koncernredovisning antogs år 2013.¹⁹ Med utgångspunkt i Redovisningsutredningens förslag om hur direktivet ska införlivas gäller ny lagstiftning från år 2016.²⁰ BFN har anpassat sin normgivning till följd av den ändrade lagstiftningen.

Redovisningsutredningens slutbetänkande, som överlämnades till Justitiedepartementet i början av år 2015, innehåller förslag till en ny årsredovisningslag. Även detta lagstiftningsprojekt kan komma att medföra betydande arbete för BFN. Slutbetänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

BFN avvaktar regeringens ställningstagande i frågan.

Stärkt konsumentskydd på bostadsrättsmarknaden

Antalet personer som bor i bostadsrätt uppgår till 1,7 miljoner och varje år flödar ca 120 miljarder kronor genom föreningarna. Bostadsrätternas sårbarhet för ekonomisk brottslighet har bl.a. uppmärksammats i en undersökning publicerad av Fastighetsägarna Stockholm.²¹ I denna uppmärksammas bl.a. behovet förändrade regler för bostadsrättsföreningarnas ekonomiska redovisning.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG.

²⁰ Prop. 2015/16:3.

²¹ BRF:ers sårbarhet för ekonomisk brottslighet:

<https://www.fastighetsagarna.se/globalassets/rapporter/stockholms-rapporter/brfers-sarbarhet-for-ekonomisk-brottslighet.pdf>

En av regeringen utsedd särskild utredare lämnade under år 2017 förslag som syftar till att stärka konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden.²² Utredaren har bl.a. tagit ställning till hur en bostadsrättsförening bör säkerställa att det kommer att finnas tillräckliga medel för att möta det långsiktiga underhållsbehovet av föreningens byggnader. De lämnade förslagen innebär att det behövs ny eller förändrad normgivning från BFN. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet och underlaget har kompletterats genom remiss av promemorian Tryggare bostadsrätt. En proposition kan förväntas under år 2022. Behovet av normgivning kan antas vara stort.

Arbete med kompletterande normgivning behöver inledas under år 2022. Arbetet kommer att inledas med att ta in en konsultrapport. Det går i dag inte att bedöma när arbetet kommer att kunna slutföras.

Översyn av bokföringslagen, m.m.

En särskild utredare har lämnat förslag på åtgärder som förenklar och moderniserar bokföringslagen.²³

BFN kommer att behöva se över sin normgivning om bokföring. Se även avsnitt 4.3.2.

4.4 Internationellt arbete

4.4.1 Finansiell rapportering

Den ständigt pågående internationella utvecklingen på redovisningsområdet påverkar den europeiska lagstiftningen och de internationella redovisningsstandarder som delar av nämndens normgivning grundar sig på.²⁴

Sedan flera år är BFN en av Sveriges representanter i Accounting Regulatory Committee (ARC)²⁵ och Accounting Directive Committee (ADC)²⁶.

²² SOU 2017:31.

²³ SOU 2021:60.

²⁴ International Financial Reporting Standards (IFRS) respektive International Financial Reporting Standards for Small and Medium-Sized Entities (IFRS for SME).

²⁵ Alla noterade företag inom EU ska upprätta sina koncernredovisningar enligt de internationella standarder som har antagits för tillämpning inom EU. Den föreskrivande kommittén för redovisningsfrågor (Accounting Regulatory Committee, ARC) biträder KOM när KOM prövar om internationella redovisningsstandarder ska godkännas för tillämpning inom EU.

²⁶ Granskningskommittén för redovisningsdirektivet (Accounting Directive Committee, ADC) biträder Kommissionen i frågor som rör bl.a. tillämpning av EU:s redovisningsdirektiv.

BFN kommer att fortsätta följa denna utveckling och i viss utsträckning också ta del i utvecklingsarbetet. Det innebär att en del resurser nu och i fortsättningen kommer att läggas på internationellt arbete.

Noterade företag tillämpar internationella redovisningsstandarder som översätts till bl.a. svenska. De internationella redovisningsstandarderna införlivas i EU-rätten efter hörande av medlemsstaterna i ARC (se ovan) och är direkt tillämpliga för alla noterade svenska företag. Det har visat sig att de svenska översättningarna av standarderna behöver bli bättre. EU-kommissionens översättningstjänst har bitt svenska organisationer om hjälp. År 2016 bildades en informell arbetsgrupp med uppgift att bistå kommissionen. Under år 2022 avser EU-kommissionen att ta fram en ny konsoliderad översättning och har förutskickat behov av stöd från medlemsstaterna.

BFN har inte resurser att prioritera detta arbete.

Sedan år 2016 deltar BFN i Small and Mediumsized Entities Implementation Group (SMEIG). SMEIG är rådgivande organ till International Accounting Standards Board (IASB) i frågor som rör redovisningen i små och medelstora företag. IASB:s arbete har stor betydelse för den fortsatta utvecklingen av BFN:s huvudregelverk K3. Under år 2019 inledde IASB en översyn av den aktuella redovisningsstandarderna.

Det är angeläget att BFN deltar i detta arbete. Myndigheten har därför lagt och kommer att lägga vissa resurser på det.

4.4.2 Hållbarhetsrapportering

Frågor om miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption får en allt större plats i regeringens politik och i diskussioner om företagets verksamhet och styrning. Företagets agerande i dessa avseenden kommuniceras ofta i en hållbarhetsrapport.

Förändringstrycket är stort och det pågår sedan år 2021 en förhandling i europeiska rådet om ett nytt direktiv om hållbarhetsrapportering. Det kommande direktivet utgör ett led i genomförandet av den gröna europeiska given och innebär en omvälvande förändring på redovisningsområdet. Kopplat till direktivet kommer en privaträttslig organisation²⁷ att ta fram redovisningsstandarder som ska införas av EU-kommissionen genom s.k. delegerade akter. Arbetet med att ta fram standarder och det efterföljande införlivandet i EU-rätten kommer att ställa krav på att nationella redovisningsnormgivare engagerar sig i det europeiska arbetet med att ta fram redovisningsstandarder för hållbarhetsrapportering.

²⁷ European Financial Reporting Advisory Group, EFRAG.

Det är naturligt att BFN engagerar sig i arbetet med hållbarhetsrapportering men graden av engagemang behöver bedömas i ljuset av hur förhandlingarna om det nya direktivet fortskrider och regeringens bedömning av i vilken grad BFN bör engagera sig. Se även 3.3.

4.5 En förbättrad informationsgivning till företagen

Behovet av att informera om vad som gäller i fråga om företagens redovisning är stort. En hel del av informationen tillhandahålls genom att BFN:s kansli per telefon eller e-post svarar på frågor från företag, rådgivare, revisorer och andra som tillämpar redovisningslagstiftningen.

Inkomna frågor behöver ofta följas upp genom kompletterande utredning. Ibland är frågorna av sådan art att de behöver tas upp i nämnden. Under år 2021 besvarades 1 202 (1 004) frågor per telefon och ca 1 122 (1 069) frågor per e-post. Det är inte klarlagt om denna ökning beror på ökad tillgänglighet från myndighetens sida.

Service av detta slag är en viktig del av BFN:s verksamhet. Under några år har annat arbete prioriteras och tillgängligheten på servicetelefonen har begränsats. Sedan en tid har tillgängligheten ökat och servicetelefonen bemannas nu fyra dagar i veckan under två timmar per tillfälle.

I syfte att lämna information till företag på ett effektivare sätt kan olika alternativ övervägas. BFN har producerat ett antal filmer som riktar sig till nya företagare och som finns tillgängliga på myndighetens webbplats sedan år 2019. Detta är ett sätt att växla till en mer tidsenlig informationsgivning men ytterligare åtgärder är önskvärda. En sådan är att BFN:s nuvarande webbplats kompletteras med funktioner som gör det möjligt att fullgöra myndighetens informationsinsatser på ett än bättre och effektivare sätt.

Som en följd av ändrade förutsättningar för administrativt samarbete med Finansinspektionen har driften av BFN:s webbplats flyttats till extern leverantör under år 2020. I samband med det har den tekniska plattformen gjorts om. Härvid har webbplatsen även tillgänglighetsanpassats. Arbetet med tillgänglighetsanpassning har fortsatt under år 2021.

BFN kommer även fortsättningsvis att prioritera att lägga ut löpande information på myndighetens webbplats samt skicka nyhetsbrev i samband med publicering av nyheter. Det saknas f.n. förutsättningar för mer genomgripande förändringar. Se även 3.4.

4.6 Övrigt arbete

Utöver ovan redovisade verksamhetsområden behöver BFN ha beredskap för att besvara frågor från bl.a. domstolar och remisser från Regeringskansliet och andra myndigheter.

BFN deltar regelmässigt i olika offentliga utredningar. Därtill deltar personer vid BFN:s kansli bl.a. i Rådet för kommunal redovisning, BAS-intressenternas Förening och Bolagsverkets insynsråd. Det kan bli aktuellt för BFN att ta mer aktiv del i det arbete som utförs av XBRL-föreningen.

5 Lokalbehov

BFN hyr – i enlighet med vad som föreskrivs i instruktionen för BFN – lokaler av Finansinspektionen. BFN har sedan ett par år mindre lokaler och därmed lägre lokalkostnader. Finansinspektionen har inlett ett projekt med inriktning på att myndigheten ska byta lokaler under år 2024. Detta kommer att påverka BFN, men det är för tidigt att bedöma på vilket sätt.

6 Kompetensförsörjning

BFN:s breda verksamhetsområde, tillsammans med det förhållandet att nämndens kansli är litet, ställer särskilda krav vid rekrytering. De personer som arbetar på kansliet måste vara högt specialiserade men samtidigt ha en bredd inom det område där myndigheten är verksam. De mångskiftande arbetsuppgifterna förutsätter prioriteringsförmåga och förmåga att arbeta med olika uppgifter parallellt. Medarbetarna behöver också vara beredda att arbeta under de förutsättningar som krävs på en liten myndighet, t.ex. i fråga om att lösa uppkomna frågeställningar utan tillgång till olika slags intern expertis. Detta gör att urvalet lämpliga kandidater är begränsat och att de som anställs ofta har en lång erfarenhet.

Det har gått att rekrytera personal för att i stor utsträckning utföra nödvändiga arbetsuppgifter. Myndighetens ringa storlek, resursläge och de krav som ställs på handläggarna innebär dock att verksamheten är mycket känslig för personalförändringar och att tillräcklig kompetens saknas på en del områden. Kansliet har haft relativt omfattande sjukskrivningar under år 2020 och 2021 vilket påverkat tillgången till viss typ av kompetens.

Beslut om detta budgetunderlag har fattats av BFN vid sammanträde den 18 februari 2022.

Sten Andersson
ordförande

Stefan Pärnhem
kanslichef